

Factori de risc pentru pancreatita cronică acutizată – un studiu multicentric de tip caz-control

Alina Florentina Pistrîțu^{1,2}, Mihai Radu Pahomeanu^{1,2}, Andreea Irina Ghiță¹, Irina Ștefania Diaconu¹, Hosein Nayyerani¹, Andreea Daniela Bota^{1,3}, Deniz Günşahin^{1,4}, Cristian George Țieranu^{1,3}, Vasile Șandru^{1,4}, Carmen Monica Preda^{1,5}, Bogdan Silviu Ungureanu^{6,7}, Lucian Negreanu^{1,2}

¹Faculty of Medicine, Carol Davila University of Medicine and Pharmacy, Bucharest, Romania

²Internal Medicine and Gastroenterology Department, University Emergency Hospital of Bucharest, Romania

³Gastroenterology Department, Elias Emergency University Hospital, Bucharest, Romania

⁴Gastroenterology Department, Clinical Emergency Hospital of Bucharest, Romania

⁵Gastroenterology Department, Fundeni Clinical Institute, Bucharest, Romania

⁶Faculty of Medicine, Craiova University of Medicine and Pharmacy, Craiova, Romania

⁷Gastroenterology Department, Dolj County Emergency Hospital, Craiova, Romania

Rezumat

Obiective: Pancreatita cronică acutizată (PCA) este definită ca agravarea acută a procesului inflamator asociat pancreatitei cronice (PC) și determină, de regulă, deteriorarea stării clinice și accentuarea durerii pancreatice. Heterogenitatea acestei afecțiuni îngreunează înțelegerea detaliilor din spatele unor date clinice importante, precum diferențele legate de sex, etiologia sau evoluția la externare. Ne-am propus să stabilim dacă anomaliile pancreatice congenitale reprezintă un factor pentru dezvoltarea PCA.

Metode: În acest studiu multicentric de tip caz-control, 181 de cazuri de PCA au fost comparate cu 1754 de controale cu pancreatită acută (PA) provenind din patru centre. Pacienții au fost spitalizați consecutiv între 1 ianuarie 2015 și 31 decembrie 2023. În analiza statistică au fost utilizate frecvențe, regresie logistică, precum și testele chi-pătrat Pearson, Shapiro–Wilk și Mann–Whitney U. Cazurile au fost extrase din registrul BUC-API, actual redenumit RO-API.

Rezultate: Bărbații au prezentat o probabilitate de 2,6 ori mai mare de a suferi de PCA ($p < 0,01$). Pacienții cu anomalii pancreatice au avut o probabilitate de 51,2 ori mai mare de a dezvolta PCA ($p < 0,01$). S-a observat o șansă cu 70% mai mică de deces în timpul spitalizării în cazul pacienților cu PCA comparativ cu cei cu PA ($p < 0,01$).

Concluzie: Bărbații cu anomalii pancreatice prezintă un risc mai mare de a dezvolta PCA.

Cuvinte cheie: pancreatită cronică acutizată, sex, pancreas, anomalii pancreatice, pancreatită, factori de risc